

Datum 2009-02-05
Dnr 0802414

1 (3)

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

LSS-kommitténs slutbetänkande. Möjlighet att leva som andra. Ny lag om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning(SOU 2008:77)

I nedanstående remissvar redovisar Region Skåne sina ställningstaganden till LSS-kommitténs förslag i de delar förslagen på ett mera direkt sätt berör det landstingskommunala ansvaret.

Betänkandet behandlar därutöver en stor del av de frågor som den nu gällande lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) reglerar. Den viktigaste av dessa är frågan om reglerna för personlig assistans och assistansersättning (LASS). Ingen av dessa frågor ligger inom Region Skånes ansvarsområde och har därför inte behandlats i nu föreliggande ställningstagande. Region Skåne vill dock poängtera vikten av att den kommunala finansieringsprincipen tillämpas.

Däremot så tar kommittén i betänkandets avsnitt, 7.6 upp frågan om insatsen råd och stöd som i Skåne är ett landstingskommunalt ansvar.

I tilläggsdirektiv (Dir 2006:68) till kommittén uppdras åt kommittén att genomföra en bred översyn av lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade(LSS). I samband med denna breda översyn skulle kommittén värdera för och nackdelar med att i lag definiera stöd och service. Om fördelarna övervägde skulle kommittén därutöver undersöka och analysera vilka insatser som i så fall borde definieras i lag. Allt vad som sagt om denna översyn skulle omfatta även insatsen råd och stöd (LSS § 9.1).

Region Skånes övergripande ställningstagande

LSS har nu funnits sedan 1994. Det är en lagstiftning som i ett viktigt avseende fundamentalt skiljer sig från annan lagstiftning som vanligtvis reglerar ett landstings verksamhet. I normalfallet faller det på de

förtroendevalda i landstinget att inom ramarna för de olika lagarna som reglerar verksamheten, främst på hälso- och sjukvårdsområdet, anpassa de olika verksamheterna till de förutsättningar som råder inom landstinget, allt för invånarnas bästa. Här har vi en helt annan situation. LSS konstruktion som rättighetslagstiftning innebär att det är riksdagen, statliga myndigheter och förvaltningsdomstolarna som genom lagstiftning, anvisningar/föreskrifter och rättspraxis i realiteten bestämmer hur stora resurser, en vis del av, landstingets verksamhet skall erhålla. Vad avser insatsen råd och stöd i nu gällande LSS är det dessutom så att några anvisningar från centralt håll nästan helt har uteblivit. Rättspraxis har helt fått styra insatsens innehåll. Kommittén konstaterar också att det, rättspraxis har lett fram till är en avgränsning mot habilitering och rehabilitering enl HSL. Detta innebär i praktiken en omvänd definition av insatsen råd och stöds innehåll, dvs rättspraxis säger oftast vad insatsen inte är och mera sällan vad som ev kan inrymmas i en sådan här rättighet.

Region Skåne anser därför inte, med hänvisning till direktivet att undersöka och analysera vilka insatser som borde definieras i lag, att kommittén fullgjort sitt uppdrag i denna del. Det har ända sedan 1997 funnits ett behov av att lagstiftaren tydligare uttalat vad insatsen råd och stöd bör och kan innehålla eftersom kopplingen till vad som inryms i habilitering och rehabilitering blivit alltmer uppenbar.

7.6 Personligt stöd och individuell planering

Kommitténs förslag

1. Socialstyrelsen bör få i uppdrag att sammanfatta kunskaper och metoder för rekrytering av kontaktpersoner samt beskriva framgångsfaktorer och möjliga åtgärder för att långsiktigt trygga rekryteringen
2. Insatsen råd och stöd ska benämnas särskilt expertstöd för att tydligare avgränsas mot annat personligt stöd. Insatsens kärna ska vara kunskapsstöd åt den enskilde.
3. Det riktade statsbidraget som utgår till landstingen för råd och stöd till personer i personkrets 3 ska avskaffas. I stället bör det generella statsbidraget till landstingen utökas med 100 miljoner kronor per år.
4. I samband med att en kommunal insats enligt LSS beviljas ska den enskilde erbjudas en individuell plan med beslutade och planerade insatser som upprättas i samråd med henne eller honom. Den som har beviljats en LSS-insats ska därutöver kunna begära en individuell plan upprättas.

5. Den officiella statistiken om stöd och service enligt LSS ska kompletteras med individuppgifter om särskilt expertstöd samt uppgifter om antalet personer.

Region Skånes ställningstagande

När det gäller förslag 2 har regionen inget att invända mot ändringen av begreppet råd och stöd till särskilt expertstöd. Ändringen uppfyller dock inte de förväntningar som funnits på ett tydligare innehåll i insatsen. Generellt bör insatser i rättighetslagstiftning vara välpreciserade både vad gäller förutsättningar och innehåll. Behov av precisering kvarstår därför.

Förslag 3 Kommittén konstaterar att andelen personer i personkrets 3 har ökat i landet samt att landstingen utnyttjat det särskilda statsbidraget för att på olika sätt tillgodose LSS personkretsar med stöd och service inom ramen t ex HSL. Det saknas därför en tydlig motivering till en besparing på 80 miljoner kronor. En överföring av hela det särskilda statsbidraget till det generella utan besparing synes därför motiverad.

Region Skåne har inga invändningar mot övriga förslag.

Jerker Swanstein
Regionstyrelsens ordförande

Sören Olofsson
Regiondirektör